

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA :

Egész évre	660 K
Félévre	340 K
Negyedévre	170 K
Egy hónapra	60 K

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénnytársaság

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgönyeim: Független Ujság Debreczen

Héjjast szabadon engedik

Budapest, július 25. Héjjas Ivánhoz közelálló körökben ma este a következő információkat adták:

Héjjas Iván letartóztatása körül valóságos politikai felvonulás van folyamatban, amely kellemetlen helyzetbe hozta a kormányt. A kormány ugyanis e kérdésben nem számíthat saját pártjának támogatására sem, mert Héjjasnak az egységes pártban sok személyes híve van, akik megválasztásukat neki köszönhetik. Ezek a képviselők már a letartóztatás hírére felelősségre vonták Bethlent, aki azzal nyugtatta meg őket, hogy a letartóztatás mindössze 1-2 napig fog tartani. Az illető képviselők ma ismét kérdést intéztek Bethlenhez és előző ígérete beváltására szólították fel. Fellépésüket azzal okolták meg, hogy a Duna-Tisza közének lakossága valószínűleg nem adott egyenes választ, de biztosította a megjelenteket, hogy a szabadonbocsátás rövidesen megtörténik. Pekár Gyula

ma a mai nap folyamán, valószínűleg a miniszterelnök megbízásából, az ügyészség engedélyével meglátogatta Héjjas Ivánt börtönében és arra szólította fel, hogy védője után helyezzen letétbe óvadékot és akkor nyomban szabadlábra fogják helyezni. Azonban Héjjas ezt visszautasította és kijelentette, hogy nem fogja kérni szabadonbocsátását, mert ezt azoknak kötelessége megtenni, akik őt börtönbe vetették. Héjjas híveinek táborában nagy elkeseredéssel tárgyalják ezeket a híreket.

Hir Györgyöt nem adják ki

Bethlen miniszterelnök valószínűleg nem fog ragaszkodni Hir Györgv kiadásához, mert nem akarja kiténni magát a leszavazásnak. A kormány-párt többsége, de az ellenzék sem akarja kiadni Hir Györgyöt és így Bethlen valószínűleg mindenkinek egvéni belátására fogja bízni az állásfoglalást.

70 felkelő cseh területről

Sopron, július 25. Kapuvár és Csorna között 70 felkelőt fegyvereztek le 300 magyar csendőr. Elfogatásuk után Sopronba s onnan valószínűleg Budapestre szállítják őket. A csapat nagyszerűen volt felfegyverezve és megállapítható, hogy e felkelők csehszlovák területről jöttek.

Házkutatások Bécsben

Bécs, július 25. A nyugatmagyarországi felkelés ügyében megindított nyomozás során Mészáros Gyula egyetemi tanár tudvalevően azt vallotta, hogy a bécsi nacionalista körökkel megbeszéléseket folytattak a nyugatmagyarországi felkelés szervezése ügyében. A bécsi rendőrség ezen vallomás alapján vizsgálatot indított és ezzel hozták összefüggésbe azokat a házkutatásokat, amelyeket

a bécsi rendőrség a Die Monarchie szerkesztőségében és a monarchista párt helyiségében, valamint Hovnig Kunó főhadnagy lakásán tartottak. A bécsi rendőrség a házkutatás okául azt hozta fel, hogy a bécsi nacionalisták titkos szövetséget csináltak a Habsburg-ház becsületének védelmére, azonban ez csak ürügy, mert politikai körökben úgy tudják, hogy a házkutatással kérdéssel vannak összefüggésben.

Megszűnik a kivételes hatalom

Budapest, július 25. A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes hatalom idejének meghosszabbításáról alkotott 1920. évi VI. t. c. 3-ik §-ának rendelete alapján közlést tesz, hogy a háboru esetére szóló kivételes hatalomról alkotott törvények első §-a értelmében az 1922 július 26. napjáig megszűnik.

Budapest, július 25. A hivatalos lap holnapi száma közli a miniszteriumnak a kivételes hatalom alapján kibocsátott rendelkezések hatályon kívül helyezése ügyében kiadott rendeletét. A rendelet szerint amennyiben hatályuk akár hatályon kívül helyező rendelkezések

következtében, akár egvéb okokból már megszűntek volna, e rendelet kihirdetésének napján hatályukat veszítik a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi LX. t. c. 1914. évi L. t. c. 1915. évi XIII. t. c. 1916. évi IV. t. c., 1917. évi VII. t. c.-ben.

az 1917. évi XXXIII. t. c. 14. §-ában, valamint a kivételes hatalom idejének meghosszabbításáról szóló 1920. évi VI-ik t. c.-ben foglalt felhatalmazás alapján kibocsátott mindazon rendelkezések, amelyek a Budapesti Közlöny 1922. évi július 28-án megjelenő számában közzéteendő jegyzékben soroltak fel.

A kivételes hatalom alapján kibocsátott egvéb rendelkezé-

sek ideiglenesen további rendelkezésig hatályban maradnak. A rendelet értelmében a hatályon kívül helyezett rendeleteket hatályosságuk tartama alatt keletkezett viszonyokra továbbra is alkalmazni kell. A hatályon kívül helyezés következtében így szükséges átmeneti rendelkezéseket az illető miniszterek tesznek meg.

A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

A közrend minden polgárra egyformán kötelező

Bethlen a Nyugatmagyarországi felkelésről

Budapest, júl. 25. A nemzetgyűlés mai ülésén Hébelt Ede bejelentette mentelmi jogának megsértését, mert a rendőrség elővezetés terhe mellett megidézte. Az indemnitási vita első szónoka Tankovics János, aki a javaslatot elfogadja.

Szilágyi Lajos:

Rendkívül hevesen támadja a kormányt a választási visszaélések miatt Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint titkos egyesületnek a tagja nem lehet képviselő, még olyan sem, aki becsületességét kötötte le bizonyos elvek érdekében. Elesen kifogásolja Nagyatádi és híveinek magatartását és második határozati javaslatában annak a kimondását kéri, hogy a nemzetgyűlés az általános és egyenlő választójog alapján áll és utasítja a kormányt, hogy ezen az alapon haladéktalanul törvényjavaslatot terjesszen be. Ezután a szociáldemokraták ellen fordul és állandó nagy zajaiban a szocialisták felelősségének kérdését fejteti.

Elnök Propper Sándort a nagy zajban rendreutasítja.

Szilágyi Lajos: Az alkotmányjogi helyzetet nem tartja iónak. Legjobb lenne az alkotmányos királyság. Rendezzék ezt a kérdést a nádori méltóság visszaállításával. A nyugatmagyarországi felkelést indokoltak tartja. A letartóztatottakat, mint a nemzeti ügy fanatikusait szabadon kell bocsátani. Az indemnitást nem fogadja el.

Burai Dezső: Határozati javaslatot terjeszt elő a numerus clausus kiterjesztéséről és kéri az összes főiskolákra és a posztrifikált diplomákra való kiterjesztését is. Az indemnitást elfogadja.

Pikler Emil:

Hosszasan polemizál Gömbös tegnapi beszédével. Csodálatos dolog a hazafiság kisajátítása. Sehol a világon nem vádolják meg a szociáldemokratákat hazafiatlansággal.

Patacsy Dénes: Mert a francia szocialisták tudnak franciául!
Klárk Ferenc: Hát a magyarok nem tudnak magyarul? (Nagy derűtlenség.)

Pikler Emil: Mi szocialisták a hazafiság alatt a nép szeretetét értjük, nem pedig a rögöt szeretik, nem pedig a népet.

Patacsy Dénes: Tévedés, én a népet szeretem!

Klárk Ferenc: Szereti, amikor dolgozik és szenved!
Pikler Emil: Az igazság kedvéért tartozom azzal a megállapítással, hogy

nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában hibás uton járnak. Ezután hosszú statisztikát olvas fel, amelyből megállapítja, hogy békében egy gyakorlornak több jövedelme volt, mint ma a legjobban fizetett tisztviselőnek. A keresztény erkölcsöt ő úgy értelmezi, ahogy Jézus Krisztus. Ha Gömbös kezében a kereszt a szeretet, nem pedig a gyűlölet jelvénye lenne, de ez nincs úgy, hanem a kereszt egy spanyolfal csupán, amely megett más indulatok és szándékok rejtőznek. Összintén megmondja, hogy ezt a keresztény Magyarországot nem kívánja, mert az ebben az értelemben vett keresztény Magyarország nem fog fennállani. A vörös szegfű azért tűztek fel, hogy az első napon megmutassák, hogy nekik magyar emberek, de nem felelkeznek meg arról a nemzetközi kapcsolatról, amely őket az egész világ szenvedő proletáriátusához fűzi. Az indemnitást nem fogadja el. (Nagy taps a szélső baloldalon.)

A délutáni ülésen

első felszólaló Förster Gyula, aki Szilágyi beszédével foglalkozik, az indemnitást elfogadja. A következő szónok

Kéthly Anna:

Mint ahogy ma Szilágyi Lajos megállapította, a legjobban a szociáldemokratákkal foglalkoznak. Ez részben örvendetes jelenség, részben sajnós, mert nem foglalkoznak velük olyan tárgyilagosan, ahogy megérdemelnék. Kéthlye tekintetben állnak velünk szemben, az egyik rész kenyéririgységéből és rosszulindulatból, a másik rész meg nem értésből. Nem lehet ott folytatni, ahol 1914-ben abba hagytuk, mert Magyarország újjáépítése 1922-től kezdődik. A születések arányszáma folyton csökken, ennek a gazdasági krízis az oka. Ehhez hozzájárul a kivándorlási törekvés, amely nem áll arányban a visszavándorlással. A bélnur és a tudóvész a napszámos gyermekek közül szedi a legtöbb áldozatát. Itt beszél a fajvédelemről.

Gömbös Gyula: Igaza van, helyest Nyujtson be határozati javaslatot!

Kéthly Anna: A munkanélkülségről beszél, majd a gyermekvédő liga működésére tér át. A fizikai megmentés mellett fontos a lélek megmentése is. Fegyverkezési kiadások helyett adának pénzt inkább a népjóléti kiadásokra. Az indemnitást nem fogadja el.

Görgy István az indemnitást meg-
szavazza.

Létay Ernő:

A kormány pénzügyi politikáját ki-fogásolja. A forradalom óta csak egy komoly pénzügyi tervet látott, a Hegedüs Lórántét, azonban ennek kivételét *belpolitikai okok* meggátolták. Kállay idegei is fel fognak őrülni. *Reakciós politikára szociális pénzügyi tervet felépíteni nem lehet. Az orszá-*

got a demokrácia útján lehet kormá-nyozni, ez pedig nem lehet sem ke-resztény, sem zsidó demokrácia, csak-is magyar demokrácia. Az indemni-tást nem fogadja el.

Elnök jelenti, hogy Zsitvay Tibor sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Nyugatmagyarország

Zsitvay Tibor a nyugatma-gyarországi felkelők ügyében interpellál, akikről megállapítást nyert, hogy *hazafias színek*ből cselekedtek. Kérde a kormányt, hajlandó-e a felkelők ügyét a statáriális eljárás alól kivonni és *rendes bíróság elé* utalni.

Bethlen István gróf miniszter-elnök nyomban válaszol az in-terpellációra. Az ország jogrend-jéért, békéjéért, közbiztonságá-ért a kormány felelős. *A kor-mány nem teheti meg, hogy magyar polgár és magyar pol-gár között különbséget tegyen, amikor a közrendet megzavar-ják és az ország nyugalma ve-szélyeztetik.* Nem tehet tenat kü-lönbséget akkor sem, ha e tekint-etben hazafias szempontok ve-zették és vezetik azokat, akik ilyen cselekményeket elkövet-nek. *Tiltakoznom kell az ellen, hogy épen ebben a Házban va-laki azzal a kéressel forduljon a kormányhoz, hogy magyar pol-gárok között különbséget te-gyünk. A magam részéről nem voltam és nem leszek hajlandó, hogy ebben a tekintetben külön-b-séget tegyek.* Az egészen bizo-nyos, hogy ezeket a fiatalembereket, akik a felkelésben részt-vettek, hazafias indítókok ve-zették. Mély sajnálattal voltam kénytelen ehhez az eszközhöz nyulni, amelyhez kötelesség-szerűen nyultam. Mély sajnálattal azért, mert olyanokat sújtott ez az eljárás, akikről meg vagyok győződve, hogy hazafias célok vezették őket. *Azonban az or-*

szágot nem szabad gonoszság-gal, hitványsággal, rövidlátással és sajnálatos teyelmelenséggel megzavarni békéjében, mert sze-renséttlenségbe dönthetik. A kor-mánynak kötelessége minden körülmények között gondoskod-ni arról, hogy ilyen cselekmé-nyek meg ne ismétlődjenek, még ha hazafias szempontból törté-nek is. Én tehát a képviselő ur-nak azt a megnyugtatót adom, hogy ezeknek a cselekedeteknek elbírálásánál *enyhítő körülmény-képen a bíróság is figyelembe veszi* azt a körülményt, hogy ezek a fiatalemberek, akik ezt a cselekedetet elkövették, szeren-csére hazafias meggyőződésből, de sajnálatosképen rövidlátás-ból cselekedtek.

Ami az interpellációnak má-sodik részét illeti, hogy hajlan-dó vagyok-e a nyugatmagyar-oroszági események miatt folya-matba tett eljárást az indokolat-lan statáriális ut mellőzésével a törvényes rendes bíróság útjára terelni, erre válaszom az, hogy amennyiben úgy vagyok érte-sülve, hogy a cselekmény körü-lményei tényleg indokoltá tes-zik, hogy a statáriális eljárás helyett *rendes bírói eljárás* vé-tessék igénybe, a magyar kor-mány nem fog akadályokat gör-díteni az elé, hogy a rendes bi-rói eljárás vétessek igénybe.

A miniszterelnök választát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

Ülés vége este 8 órakor.

Villamos nélkül

Hetekig eltarthat a villamos sztrájk

A szombat reggel óta tartó villamos sztrájk egyre jobban elmérgesedik. A sztrájkolók és a helyi vasut igazgatósága köz-ölt eddig *semminemű közele-dés* nem történt. Mindkét fél esőkönyösen kitart elhatározá-sa mellett. Az igazgatóság ad-dig nem tárgyal, amíg nem ve-szik fel a kalauzok újból a mun-kát, a sztrájkolók pedig addig nem akarnak munkába állani, ameddig nem teljesítik béreme-lési kérésüket. A két álláspont összeegyeztetését eddig semmi-féle fórum nem próbálta meg. *Az ipariügysztyály nem illetékes* erre, az illetékes vasúti és ha-józási főfelügyelőség pedig azért nem szereti be a békélté-tést, mert szerinte a helyi érdekű vasut magánvállalkozás, magán vállalat magánügyébe tehát nem avatkozhat bele.

Tény, hogy a villamossztrájk három érdekét sért. A vállalat, a kalauzok, de legfőképpen a *deb-reczeni közönség érdekeit.* A sztrájk elmérgesedett, ezt a ne-gyedik nap után könnyen megál-lapíthatjuk. *A mai helyzet sze-rint hetekig eltarthat a sztrájk.* A helyi érdekű vasutal szerző-déses viszonyban álló városi ta-nácsnak lenne egyedül módjában a békéltető tárgyalások be-vezetése, a város azonban nem

siet lakosainak közérdekét meg-védeni és ölbetett kezekkel nézi a sztrájkot, annak eliminálására nem tesz lépéseket.

Hogy mennyire elmérgesedett az igazgatóság és a sztrájkoló kalauzok között a helyzet, mu-tatja az is, hogy az igazgató-ság ugynevezett *rendeleteket küldött a kalauzok sztrájkta-nyájára, azonban ezek felbon-tatlanul visszaküldték* azzal az indoklással, hogy *a sztrájkta-nya nem hivatalos helyiség, a ren-deletnek pedig csak az irodában és a kocsiszobában van kötelező erejük.* Ameddig nem hívják meg őket tárgyalásra, eddig semmiféle rendeletet nem vesz-nek tudomásul.

A sztrájk tehát változatlanul tovább tart. A forgalom felvé-tele elé is bizonyos akadályok tornyosultak, amennyiben *az igazgatóság 24 éven aluli egyé-neket képezet ki,* a kalauzok szerint azonban ezek nem ve-zethetik a motoros kocsit, mert a miniszteri rendelet szerint *csak 24 éven felüliek* vezethetnek motorkocsit, de ezek is csak ak-kor, ha 6 hetes kurzus után Bu-dapesten a vasúti és hajózási főfelügyelőség előtt *vizsgát tes-znek.*

Cseh-szerb katonai konvenció

Belgrád, július 25. (A Debreceni Független Ujság bécsi tu-dósítójának telefonjelentése.) *Hire jár, hogy Marienbadban tár-gyalások indulnak meg augusztus közepén a cseh és jugoszláv kormányok között. A tárgyalásokon Csehországot Massaryk elnök és Benes miniszterelnök, Jugoszláviát pedig Pasics mi-niszterelnök és Nincsic külügyminiszter fogják képviselni. A tárgyalásokon a Csehország és Jugoszlávia közötti katonai kon-venciót fogják megvitatni.*

A Landau-ügy főtárgyalása

A budapesti büntetőtörvény-széken ma kezdődött meg a hir-hedt Landau-ügy főtárgyalása. Az ügy előzményei, amelyek Landau Adolf halálával végző-dtek, élénken ismereteseek. A Lan-dau-családot a tárgyaláson Ru-pert Rezső képviseli.

Ruzics Ferenc ügyvédet hall-gatták ki elsőnek. Nem érzi ma-gát bűnösnek. Hosszasan is-merteti Dobé izzsáki birtokügyét, majd Landau Adolf és fiának letartóztatását mondja el egyé-ni beállításban.

Utána Dobé Nándor vallomá-sa következett. Rendkívül rész-letesen ismerteti izzsáki birtok-ügyeit és Landauval való össze-köttetését.

Magyar akarok maradni...!

Az optálás utolsó napja Debreczenben

A városháza főemeleti folyosóján, egészen a sarokban van egy kis szo-ba. Szimpla, szürke hivatali szobács-ka, amilyen minden köztisztviselnél rengeteg akad, nincs is rajta semmi feltűnő. Az egyszerű ifnyőfaajton két névjegy és középen nyomtatott felírás:

ILLETŐSÉGI ÜGYOSZTÁLY

Nem is gondolhatja a laikus hiva-taltárho ember, hogy e mögött a kis ajtó mögött, ebben a szük, szimpla szobában játszódik le a legtájdalma-sabb magyar sorstragédiának a leg-keservebb fejezete. A magyar nem-zet büszke arcán éles szijostorral vágott végig a gyászos emlékü Tri-anon és ebben a szük kis szobácska-ban fáj, sajog fel legjobban az ostor-vágta seb minden égo keserősége.

Kint a folyosón nem látszik semmi feltűnő, de bent a szük kis szobács-kában rengetegen tolonganak. Ma van a honosítás, egy szokatlan hangzású idegen szóval, az optálás utolsó nap-ja. Az elrabolt magyar föld Csonka-Magyarországra menekült gyermekei ma jelentkezhetnek utójára, ha ma-gyarok akarnak maradni. Trianon ebbe is beleszóltott és aki ma nem jelentkezik, elveszti magyarságát, és idegen lesz, ellenség, legalább is kül-sőleg, de benne a szív, a lélek, azt nem változtathatja meg a fekete tri-anoni béke kegyetlen cikkelye. Daco-san hallgat az ajak, ökölbe szorul a kéz, sokatmondóan néz szét a szem. A kis hivatali szoba sokat beszélhet-ne... Mintha valami halk dal szállna a magasból: Turul madár szállj...

Bent a szobában monoton hangon kérdezzet egy tisztviselő. Jegyző-könyvet vesz fel, egy másik ur iga-zolványt állít ki a jelentkezésről. A hivatalos forma sok mindenféle ok-mányhoz köti az optálást, de a tiszt-viselő jó magyar, vagy talán bele is fásul már, hiszen 2600-on felül van a jelentkezők száma, nem nagyon köti magát az okmányokhoz. Még szóbeli bemondásra is felveszi a jegyző-könyvet. Nagyon kevesen vagyunk, szükség van mindenkire, aki magyar

Eltemetiék Rathenau gyilkosait

Bécs, július 25. A Neue Freie Presse jelenti Berlinből: Rathenau gyilkosainak, Fischer-nek és Kernnek holttestét a saalecki temetőben közös sir-ban temették el. A koporsókat sok virág borította. Az Erhardt brigád hozzátartozói nagy ba-bérkoszorút küldtek, amelyet fekete-fehér-piros szallag díszí-tett. A koporsókat a cöluzai műszaki iskolai hallgatók, to-vábbá Kern két iskolatársa vit-ték. Rajtuk kívül a hozzátarto-zók és a diákküldöttségek, azon kívül a bünygyi hivatalnok vol-tak jelen a temetésen.

Legszebb kalapok
FRANK EDÉNÉL.

akar maradni ebben az egykor tej-jel-mézzel folyó, de most keserves, Kanaánban.

Végignézek a szorongó tömegen, a melyben mindenféle rangú és ren-dű ember tolong, hogy magyarságát megtarthassa. Egy pár katona, vasu-tasok, egy volt 16-os huszártiszt, egy-két elegáns hölgy, egy ismert kereskedő, szegény asszonyok, fia-talemberek, szorosan összepréselve. Nincs semmi különbség, hisz mind-nyáján magyarok és magyarok akar-nak maradni.

Fiatal özvegy asszony mondja be-épen adatait. Az ura elesett, ő Bács-kulára való.

A tisztviselő az adókönyvét kéri. — Nincsen nekem kérem. Az uram itt volt kerékgyártó, ő biztosan meg-fizette az adóját.

Nem baj elintézik így is. Menekült határrendőrségi felügyelő jelentkezik.

— Illetőségi helye?
— Marosbogat!

Tovább! Tovább!
Ősz szakállu zsidó kereskedő kö-vetkezik. Máramaroszigeti, de Ber-linből jött haza. Magyar akar ma-radni. Csak egy születési bizonyít-ványa van.

— Hát a többi igazolványa hol van?

— Nincsen kérem, elvették az olá-hok az irataimat, amikor kiüldöztek.

Tovább! Tovább! És jön az acé-los buzatermő Délvidék után kincses Erdély szülőtte, a hegyes Felvidék gyermeke, együtt mind a Vörösto-ronyi szorosról a Laítáig, a Kárpá-toktól le az elrabolt Adriáig. Szor-onganak a kis szük hivatali szobács-kában és megtagadják Trianont! Min-ket nem lehet legyőzni, magyarok akarunk maradni!

Hallgatunk a tisztviselő fáradt hang-ját, a monoton hangon feltett kérdé-seket. Elnézek a fejek fölött, ki a kéklő égere. Mintha a szorongó, züm-mögő emberek feje fölött halkán foly-tatódnék egy távoli dal...

...Elpusztul a határinkról a rabló-sereg!

Hegymegi Kiss koncentrációt javasol

S erdán véget ér az indemnitás vitája

Budapest, jul. 25. A kormány számításai szerint mára véget kellett volna érnie az indemnitás általános vitájának, azonban Görgy István beszéde hosszabbra nyúlt és így még két ellenzéki szónok maradt, Hegymegi Kiss Pál és Szakács Andor. Az egységes párt vitarendező bizottsága úgy határozott, hogy két kormánypárti szónokot is állít még. Egyikük Dorozsma új képviselője, Eckhardt Tibor lesz. — Hegymegi Kiss Pál nagy érdeklődéssel várta beszédében a koncentrációs kabinet létesítése mel-

let fog állást foglalni.

A négy szónok beszéde valószínűleg kitölti a szerdai ülést, és holnap este az indemnitás általános vitája véget ér. Ezután még Bethlen és Kállay szólnak fel és a határozati javaslatok beterjesztői a zárzó jogán, majd a részletes tárgyalás következik, melynek során nagyobb vita csak a kivételes hatalomra vonatkozó szakasznál várható.

A csütörtöki ülésen Kállay pénzügyminiszter beterjeszti adó javaslatait.

„No more war!“

Világbéke tüntetés július 29-én

A «Debreczeni Független Ujság» bécsi szerkesztőségétől

Bécs, július 25.

A világháború kitörésének évfordulóján, július 29-én az angol „No more war!“ (Soha többé háborút!) mozgalom kezdeményezésére világszerte nagy béketüntetések lesznek. A béketüntetések előkészítése még folyik, erről jelenleg még nem lehet beszámolni, azonban a tüntetések idején igen nagyjelentőségű konferencia fog lezajlani Londonban. Értesülésünk szerint a „No more war!“-mozgalom vezetője a világ összes pacifistáit, népszövetségi ligáit, békeegyesületeit kongresszusra hívta össze július 25-től 30-ig. A kongresszus Londonban fog lezajlani, mint a XXII. internacionális világbéke-kongresszus.

A nagyjelentőségű béke-kongresszust a londoni lordmayor hivatalosan és ünnepélyesen köszönteni fogja. A megnyitó beszédeket az angol Labour Party vezére, Henderson volt miniszter és a belga szenátus alelnöke, La Fontaine fogják tartani. Hendersonról nem kell bővebben szólni, az ő mikéjét mindenki ismeri. La Fontaine azonban csak a békekötés óta játszik nagyobb szerepet a nemzetközi mozgalmakban. A Belgium politikájában régen kiváló szerepet betöltő államférfi a békekötés óta főként a nemzetiségű pro-

blémákkal foglalkozik és a népszövetségi ligák botrányba fulladt hágai kongresszusán is nagy szerepet játszott. Minden tekintélyével támogatta Dickinson püspök méltányos javaslatait. Henderson és La Fontaine megnyitó beszédei után az elnöklést felváltva lord Parmoor, Clynes, valamint Sir Donald Maclean fogják végezni. A rendezéségnél eddig Sir George Paish, George Scelle, lord Robert Cecil, Rhondda grófnő, Charles Trevelhan, S. Le Foyer, valamint Guddé és Ruysen jelentették be, hogy a kongresszuson fel fognak szólni.

A kongresszus egyébként tárgyalni fogja Európa rekonsztruktív lehetőségét, a Népszövetség demokratizálódásának kérdését, valamint a nemzeti kisebbségek problémáját. Az összes utódállamok részt fognak venni a londoni konferencián. Magyarországból valószínűleg Giesswein Sándor prelátnak, a világhírű magyar békeapostolnak és Faikert Alajos dr. a Külügyi Társaság főtitkárának utaznak ki Londonba. A „No more war!“-mozgalom a közép-európai résztvevők számára külön szervező és tájékoztató irodát állított fel Bernben, illetőleg a közép-európai képvisellel a berni nemzetközi irodát bízta meg.

sz. p.

Rabbit választ a zsidó hitközség

A debreczeni zsidó hitközség tagjait élénken foglalkoztatja a rabbi-szék betöltésének kérdése. A rabbi-szék Krausz Vilmos főrabbi halála óta tehát több mint másfél éve áll üresen és itt a legfőbb ideje, hogy betöltsék.

A hitközség a lefolyt időben számos rabbit meghallgatott, közülük néhányat kétszer is. A vendégszónokok közül leginkább kieme kedett dr. Hoffner Armin veszprémi főrabbi, aki a héber tudomány terén országos tekintély és aki rendkívül tartalmas beszédével is nagyon hozzáférközt a hívek szívéhez. De az ő nagyrebecsült személyét kénytelen volt az elnökség legfőbbképp előrehaladott kora miatt figyelmen kívül hagyni. A képviselőtestület tagjai tehát két más. jónévű pap, dr. Schlesinger monori és dr.

Schmelzer pesti kerületi rabbi körül csoportosultak, akik közül az első mellett az előjáróság többsége már állást is foglalt. Volt néhány képviselőtestületi tag, akik főképp kegyeleti okokból az elhunyt főrabbi vejét, dr. Danzig máramaroszigeti papot akarta megválasztani, de ez a párt úgy látszik beárta kisebbségét és letett szándékáról.

Július hó 30-án, vasárnap lesz a választó közgyűlés, csak hogy a választást, akár Schmelzer, akár Schlesinger lesz a győztes, meg kell még erősíteni az összes hitközségi tagok nagygyűlésének, vagy ahogy újabban szokták mondani, a tagok ösgyűlésének.

Az őszi idényre már gypaju öltöny és télikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Dezsőnél
Piac-utca 67. sz.

Az ellenzék kenyérjavaslata

Minisztertanács elé kerül az ellenzék javaslata a gabona árának maximálásáról

Budapest, július 25. A nemzetgyűlés drágasági bizottsága ma délelőtti ülést tartott és az általános drágaság kérdésével foglalkozott.

Peyer Károly napirend előtt kimutatta, hogy a kérdés lényege a gabona folytonos drágulása, elsősorban tehát ezzel kell foglalkozni.

Utána Vázsonyi Vilmos szövelt fel, aki kijelentette, hogy gróf Bethlen István miniszterelnöknek az a nyilatkozata, hogy rettenetes tél előtt állunk, épp oly pusztító hatása volt, mint Tisza István emlékezetes nyilatkozata, melyben bejelentette, hogy a háborút elvesztettük. Ennek a hibázott nyilatkozatnak borzalmas hatása volt és nyomában újabb drágaság fog beállani.

Peyer Károly a bizottság ellenzéki tagjai nevében a következő indítványt nyújtja be:

A nemzetgyűlés által a drágaság kérdésében és a lakásrendelet ügyében kiküldött külön bizottság szólítsa fel a kormányt, hogy

sürgős rendeletet adjon ki, mely a gabona legmagasabb árát hatóságilag állapítsa meg.

A gabonaneműk és a liszt kivitelét megtiltja mindaddig, amíg ezen termények eladása körül normalis ár ki nem alakul. Indítson vizsgálatot a kormány, mi az oka annak, hogy a tőzsdén a gabonát túlmagasán jegyzik, milyen alapon jöttek létre a kötések s a gabona jegyzését szüntesse meg mindaddig, amíg a szabadforgalomban normalis ár ki nem alakult.

Heinrich Ferenc elnök ügyrendi indítványt tesz. Indítványozza, hogy miután a Peyer

Károly által előterjesztett indítvány sokkal fontosabb tárgyra vonatkozik, mint az, amiért a bizottság összeült, ne az eredeti napirenddel foglalkozzanak, hanem Peyer Károly indítványát vegyék tárgyalás alá. A bizottság ehhez hozzájárult és nyomban megkezdte az indítvány tárgyalását.

Biró Pál nem tartja időszerűnek a maximálást.

Mayer János szerint, ha maximálni akarnak, akkor minden ipari terméket és a munkabéreket is maximálni kell.

Wolff Károly hasonló állásponton van.

Ugron Gábor: Nálunk nem az a fontos, hogy a termelés fokoztassék, hanem az, hogy a valuta differenciáit be lehessen hozni. A maximálást nem fogadja el, mert nem tartja célravezetőnek a drágaság megakadályozására. A gabonatőzsdé ellen vizsgálatot kellene indítani, mert előfordul, hogy 1-2 vagon gabona vásárlása az egész ország gabonakészletének az árát irányítja.

Nagy Emil a maximálást szintén nem tartja célravezetőnek, mert nem lehet a kötött gazdálkodást visszaállítani.

Bugyi Antal: A gabonatőzsdét nem lehet az értéktőzsdéivel összehasonlítani, mert a gabonatőzsdén effektív üzleteket kötnek. A buza és a kenyér drágaságánál nem távol fekvő okokat kell keresni, hanem a való élet alapján kell intézkedni. A most bekövetkező kínálat le fogja törni a buza árát. Több felszólalás után Tótfalusi István röviden válaszol és kijelenti, hogy Peyer Károly kenyérindítványát a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti. A legközelebbi tárgyalás péntek délelőtti 11 órakor lesz.

Cáfolat

Budapest, július 25. Illetékes helyről közlik, hogy az egyes francia lapokban megjelent hír, mintha Magyarország kormányzója a lemondás szándékával foglalkozna és a nádori állás betöltéséről volna szó, teljesen légből kapott valótlanosság.

Utonállók a vasuti felüljárón

Vasárnap hajnalban különös utonállás történt a vasuti nagyhidon. Bódogh László cukrasz és felesége 1 óra után Miskolcra jöttek haza egylovas kocsijukon. Amikor a hidnak a város felé eső oldalához értek, négy munkáskü-sejű ember lámpással felszerelve a kocsi elé állt. Az egyik a kezében levő ostorral erős ütésekkel mért a lóra úgy, hogy a kis ló felagaskodott és kis híján mulott, hogy le nem ugrott a mélységbe.

Mialatt a lovat az utonállók zablájánál fogva megfékezték, a támadók egyike felugrott a saroglyára és az ostorral hatalmas ütésekkel mért Bódogh László feleségére, majd egy félig töltött borosüveget Bódogh-

hoz vágta. Bódogh sem hagyta magát és rendre osztogatta az ütésekkel jobbra-balra, mígnem a berugott garázda társaság futva menekült a támadás színhelyéről.

Bódogh László a támadás után pár perccel rendőrral együtt jelent meg a hidon, a támadók azonban a sötét éjszakában már ekkorra eltűntek. Bódogh feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Az eddigi megállapítások szerint a támadók vidékről bejött gépészek voltak, akik cséplésnél dolgoznak. A Petőfi-ter egyik mulatójában többet ittak a keletenél és az utonállási pusztas virtusból követték el. A támadók közül eddig kettőnek a személyazonosságát állapították meg a nyomozó hatóság. — Ho napra beidéztek őket és így a másik két utonálló neve is ismeretes lesz a rendőrség előtt. Neveket egyelőre a nyomozás érdekében nem közölt a rendőrség.

Saját készítésű

fehérneműek

készen és mérték szerint

Herman és Friedman

PIAC-UTCA 10. SZÁM,

Bikával szemben.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.32

Budapest, július 25.

Értéktőzsde. Az üzlet általában bizakodó. A spekuláció egyes papirokkal szemben tartózkodó álláspontra helyezkedett, úgy hogy ezek csak tartott áron cseréltek gazdát. Általában az arbitrázs papírok emelkedtek. Arak:

Bankok: Angol-Magyar bank 755—65, Hazai 610—20, Hermes 450, Magyar Hitel 2750—800, Jelzálog 245—60, Leszámitoló 830—40, Osztrák Hitel 590—650, Keresked. 8200—300, Magyar-olasz 315—18.

Takarékpénztárak: Belyárosi 810, Általános 1520—30, Hazai 27000—500, **Malmok:** Borsod-Miskolci 4650—700 Concordia 3450—550, Budapesti 7750—850, Gizella 2600—650, Hungária 5600—6200, Viktória 14050—500.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 14000—700, Kohó 14000—15100, Magyesit 23500—25900, Alt. Kőszén 36600—38050, Salgó 15450—17600, Urikányi 15100—17000.

Nyomdák: Athenaeum 3500—4000, Révai 800.

Vasművek és gépgyárak: Kőburg 3450—600, Ganz-Dan. 12000—132000, Ganz-vill. 22000—24000, Láng 4050—475, Lipták 499, Magyar acél 3850—900, Rima 4300—450, Schlick 1630—700, Wörner 800—10.

Különléte vállalatok: Baróti 1000—1100, Böni 5060—4000, Egyes. izzó 10000—700, Textil 1000, Spodium 1760—900, Flóra 5300—600, Fővárosi sör 3200—600, Karton 6000—200, Király-sör 2425—75, Klotild 4400—750, Polgári sör 27200—800, Magy. pamutgyár 6500—600, Magyar Cukor 68000—72000, Östermező 1400—420, Gummi 4625—5000, Szikra 2625—3000, Lámpa 4300—4475, Stummer 32000—37000, Telefon 6500—600, Papír 3050—300.

Faipari vállalatok: Brassói 7800—8100, Egyes. fa 250—75, Lignum (hitefa) 3000, Magyar Erdő 750, Nasici 17800—18800, Lichtig 430—55, Orsz. fa 1200—300, Hazai 2500—500.

Közlekedési vállalatok: Adria 17500—8400, Atlantika 2900—3050, Közúti 1640—720, Déli vasút 2950—3600, Levante 20000, Államvasút 25500—29500, Trósz 3650—875.

A valutapiacón élénkebb volt a forgalom és az árhullámzás is nagyobb méreteket öltött, mint tegnap. Arak:

Valuták: Napoleon 5850—5950, Angol font 6850—6900, Dollár 1495—1543 Holland forint 580, Francia frank 12600—13000, Lengyel marka 24, Márka 301—310, Lira 6950—7000, Osztrák korona 412—430, Rubel 30, Lei 930—965, Szokol 3275—3380, Svájci frank 29200—29700, Dinár 1800—1900.

Devizák: Amsterdam 600—605, Bukarest 930—965, London 6820—6950, Berlin 303—306, Milánó 6950—7200, Páris 12800—12850, Prága 3330—3385, Zürich 29250, Varsó 26.5, Bécs 395—420, Zágráb 460—470.

Hivatalos magánforgalom

Az utótőzsde eleinte ingadozó, majd határozottan lánynává változott. A devizapiacón forgalom csendes, nyugatiakban kínálat volt. Dollár 1050, marka 303, osztrák korona 415, szokol 3370, dinár 1900. Bukarest 957 es tel, Berlin 302, Itália 6950, Páris 128, Svájc 292, Varsó 26, Bécs 400, Zágráb 482. — A nemesipenpek piaca csendes. Napoleon 5925.

Zürichi devizák

Zürich, júl. 25. (Zárlat.) Berlin 105, Hollandia 20480, Newyork 525.5, London 2344, Páris 4434, Milánó 2432, Prága 1160, Budapest 32, Zágráb 162 es tel, Varsó 8.5, Bécs 1.75, osztrák bélyegzett 2.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az irányzat lányná, minthogy a tegnapi áresések megiehetősen nagymennyiségű árut hoztak a piacra. A kereslet mindamelett nem tanúsított tartózkodó magatartást, hanem a felszínre került alacsony áron megiehető számú tételt vett fel a piacról. A malmok szintén részt vettek a vásárlásban. Az általános lánynaság ellenére az árpa barátságosan tendált, mivel élénken keresték. A buza ma 150—200 koronával lett olcsóbb.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki új 76 kgr-os 5800—5850, egyéb 5750—800, ó buza 75 kgr-os 5850—6000, egyéb 5800—900, új rozs 4750—850, új takarmányárpa 5100—250, ó zab 5950—6200, tengeri 5400—600, repce 11500—12000, korpa 3400—500.

Bajorország elszakadása előtt

Előkészületben a bajor katolikus királyság

Berlin, július 25. A Vorwärts szerint a bajor néppárt egyik tekintélyes tagja így nyilatkozott:

— A Berlinton való elszakadásnak be kell következnie. Nem fogunk várni, amíg elszedik fegyvereinket. A bajor kormány feltétlenül ki fogja jelenteni, hogy a köztársaság védelméről szóló törvény elfogadhatatlan. A kormány a birodalom irányu törekvéseinek ellent fog állni, az elszakadást elő fogja készíteni és meg fogja teremteni a bajor katolikus királyságot. A birodalommal nincs tovább semmi közös dolgunk.

Berlin, július 25. (A Deb-

reczeni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A kormányhoz közelálló személyiség úgy nyilatkozott, hogy a kormány haldandó jogalapjának fenntartása mellett és az alkotmány megőrzésével meg egyezési platformot keresni és reméli, hogy sikerül a bajor kormánnyal az utolsó pillanatban megegyezni. A birodalmi kormány megbízásából Gesler hadügyminiszter Münchenben tárgyal a bajor kormánnyal és a birodalmi kormány csak az ő visszaérkezése után tárgyal a további lépésekről. A birodalmi kormány reméli, hogy Gesler vállalkozása kompromisszumra fog vezetni.

Ki mérgezte meg Cifra Andrászt?

Pár nappal ezelőtt, mint annak idején megírtuk, Hajdúnánáson gyanus körülmények között meghalt Cifra András jómódú gazdálkodó. A megjelent boncolás megállapította, hogy a halál veronál mérgezés következtében állott be. A debreczeni ügyvédség megindította a vizsgálatot a titokzatos halálozás ügyében, mert olyan körülmények merültek fel, mint ha az öreg gazdálkodónak akaratlanul adtak volna be az orvosként rendelt veronából nagyobb, halálos adagot. A megindult vizsgálat során gyanuba fogták a gazdálkodó leányát, Cifra Erzsébetet is, azonban rövidesen kiderült, hogy nem részes apja halálának előkészítésében.

Napokkal ezelőtt azután érdekes fordult állott be az ügyben. A debreczeni törvénytörvénykönyv vizsgálati bizottságához, Preineszberger Jenőhöz névtelen levél érkezett, amelyben a feljelentő azt írta, hogy az öreg Cifra Andrásnak volt inasa, Balázs Imre 25 éves szabólegény adta be a mérget. A vizsgálati bizottság erre Balázs Imre ellen elfogató parancsot adott ki. Ennek alapján tegnapelőtt Budapesten elfogták és Debrecenbe hozták Balázs Imrét.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró ma délután hallgatta ki Balázs Imrét, akit tulajdonképpen Weszely Imrénének hívnak, mert a Balázs nevet törvénytelen apja után viseli. Előadta, hogy a haláleset alkalmával inasaként volt alkalmazva Cifraéknál, azonban tagadja, mintha ő itatta volna meg a veronált az öreg gazdálkodóval.

Balázs-Weszely Imrét tagadása ellenére is vizsgálati fogásba helyezték addig, amíg legalább a névtelen feljelentő nyomára nem bukkannak, aki világosságot deríthet a titokzatos ügyre.

Lüster és férfi-ruha vásznak
Feldheim Dezsőné,
Plac-utca 67. szám alatt.

Tirol és Voralberg önállósága

Bécs, július 25. A Neues Achtuhrblatt innsbrucki jelentése szerint a kereskedelmi és inarkamara tegnapi ülésén a kamara egyik tagja azt a kijelentést tette, hogy Tirol és Voralberg önállóságának kiküldetése érdekében tárgyalások vannak folyamatban. Ezek a tárgyalások úgy kerültek napirendre, hogy a Németország-hoz való csatlakozás ez idő szerint kilátástalanná vált. Ausztria talpraállításában pedig senki sem bizik többé.

A városi tisztviselők a belügyminiszternél a városi előleppótlékot sürgetik ki

Debreczen városi törvényhatósága méltányolva a rettenetes megélhetési viszonyokat, amelyekben a tisztviselők küzdenek, belátta, hogy a tisztviselők fizetésükből nem tudnak megélni. Ezért úgynevezett megélhetési előleget szavazott meg a tisztviselők részére és pedig fizetési osztályonként a tőzszízetés 100, 125 és 150%-át. Ez az előleg akkor lenne visszafizetendő, amikor azt a városi közgyűlés jónak látja, másrészt pedig beszámít a nyugdíjba is. Ezt a határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszteriumba, ahonnan azonban döntés mind a mai napig nem érkezett le a városra.

A múlt hónapban Miszty Károly tb. városi főügyész Budapesten járt és ebben az ügyben is eljárt a belügyminiszteriumban, ahol azt a választ kapta, hogy a határozatot jóváhagyják és az erről szóló leiratot rövidesen elküldik Debreczenbe. Miután ez a jóváhagyás a sürgetés ellenére még mindig nem érkezett meg, a városi kisebb tisztviselők küldöttséget alakítottak, amely hó nap felutazik Budapestre, hogy a jóváhagyást, illetve annak elküldését a belügyminiszteriumban kisürgesse.

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Plac-utca 73. sz.

HIREK

Fenyeget a kolera. A népiéleti miniszter ma egy leiratot intézett a polgármesterhez, amelyben arra figyelmezteti a várost, hogy Romániában és Bukarestben a kolera dühöng és így tartani kell attól, hogy a romániai utasok hozzánk is behurcolhatják ezt a szörnyű betegséget. Mivel a régi határok megszükitésével nagyon megerősített a határvédelem intenzitása, a népiéleti miniszter felhívja a város vezetését, hogy a maga hatáskörében tegyen meg minden lehetőt a kolera behurcolása ellen.

Jótevény adományok. Schön Arthur asztaltársasága a zsidó gimnázium javára 1000, a zsidó aggok imaháza javára 5000 koronát juttatott el hozzánk. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

Koszorúmegváltás címén a debreceni vas- és rézbutorgyár igazgatósága id. Rickl Antalné urnó elhalálása alkalmából 500 koronát juttatott a debreceni Patronage egyesületnek. A kegyes adományért ezután is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület Elnöksége.

A világirodalom anekdota kincse. Tóth Béla emlékének ajánlva, a Világirodalom kiadásában nagyértékűnek ígérkező sorozat első kötete jelent meg izléses kiállításban. A kötet a tudományos, irodalmi, történelmi és művészeti bécsi anekdotákat, ötleteket közli személyek szerint csoportosítva. Apró vonásokból állítja össze a művelődéstörténelem kiváló alakjainak igazi portréját és közelebb hozza a magyar közönséghez a nagyvilág sok értékes doctiner humanitét. Természetes azonban, hogy a magyar szellem képviselőit az előtérbe állítja. Az első kötet, amely az ilyen művek természete szerint, tulajdonképpen csak megindítja az általános érdeklődésnek és ezzel együtt a közönség adatyúit együttműködésének, több sikerült műmelléklettel tarkítva, arra mutat, hogy a Világirodalom új vállalkozás nagyon értékes kulturális cselekedet, amely meggyőző kelleme, szórakoztató és oktató olvasmányt nyújt, másrészt a magyar kulturtörténetnek szállít megbecsülhetetlen értékű dokumentumokat. A most megjelent első kötet kapható a Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

Athelyezés. A belügyminiszter Csapó László rendőrfelügyelőt a debreceni államrendőrségtől a cinkotai rendőrkapitányos kőművelő kirendeltségéhez helyezte át.

Halálozás. Mélységes fájdalommal tudatjuk felelhetetlenül jó nóm, szerető édesanyánk, leányom, menyünk, sógornőnk és jó rokonunk **Paulo Istváné Bucsa Margit** áldott életének 41. boldog házasságának 12. évében 3 havi súlyos betegség és a beteges közönségének terüvétele után f. hó 25-én történt elhunytát. Kedves halottunk földi részét f. július 26-án szerdán d. u. 5 órakor fogjuk a római, kath. temető kápolnájában történő beszentelés után a Szent Anna-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engedélytől szent mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 29-én szombaton reggel 8 órakor fog az Égek Urának bemutatni. Debreczen, 1922 július hó 25. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos férje: Paulo István. Gyermekei: Manel, Feri, Pisti. Apósa és anyósa: id. Paulo István és neje Takács Teréz. Édes anyja: Bucsa Anna. Nővére: Bucsa Anna. Sógornői és sógornői: Paulo Ferenc, Paulo Lajos, Paulo János és neje, Paulo László, Luka Lajosné és férje, Griga Sándorné és férje. Közeli, távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. vállalat, Kosuth-utca 6. sz. rendezi.

A cipészsegédek új bérmozgalma. A cipészsegédek, akik nemrégén fejezték be bérmozgalmaikat, ma azzal a kérelemmel fordultak az iparügyi osztályhoz, hogy hívja össze a cipészek bérrendező bizottságát, mert legutóbbi megállapodásaik óta minden nagy mértékben megdrágult és a cipésmunkások nincsenek abban a helyzetben, hogy a régi bérekért tovább dolgozzanak. Magánúton sikerült megtudnunk azt, hogy a munkások 40-50%-os béremelést kérnek.

Ptasinszky Pepi, az Operaház primaballerinája ma vendégszerepel az Arany Színházban.

Iparosok ügyei. Felkérem a képvisített közműves mestereket, hogy 26-án, szerdán délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében tartandó szakszabályi ülésen jelenjenek meg. Tárgy a munkabérek letárgyalása. Takács Péter szakszabályi elnök.

Meghalt a patron sérültje. Megírtuk mai számunkban, hogy tegnap délután beszállítottak Püspökladányból egy ismeretlen fiúcskát, akinek egy telobbant patron leszakította mindkét kezefejét. Dr Csige Sándor rendőrfogalmazó tegnap délután kiszállt az eszméletlen állapotban lévő súlyosan sérült fiúcskához a sebészeti klinikára, azonban csupán annyit sikerült megállapítania, hogy Kiss Balázsnak hívják és 13 éves. A szerencsétlenül járt fiúcskát kihallgatnia nem sikerült, mert a késő délutáni órákban súlyos sérülésébe belehalt. A debreceni rendőrség most megkereste a püspökladányi csendőrsőt, hogy a szerencsétlenség körülményeit vizsgálja meg és állapítsa meg, hogy a kisfiú haláláért nem terhel-e valakit felelősség.

Leíorrázta a kezét. Demeter Margit mindenestől eselédleány, aki Tichy Antal Nyomató-utca 3. szám alatt lakó máv. felügyelőnél van alkalmazásban, tegnap délelőtt vizet iorralt és eközben magára öntötte a forró vizet, mely jobbkarját súlyosan összeégette. Az első orvosi segítség után odahaza vették ápolás alá.

Gyászlobogó a rendőrségi épületen. A belügyminiszter táviratban értesítette a debreceni államrendőrséget, hogy a rendőrségi épületre 3 napig gyászlobogót tűzzön ki abból az alkalomból, hogy Sey Mihály soproni rendőrtörzsmester kötelesség-tesítés közben meghalt.

Ptasinszky Pepi, az Operaház primaballerinája ma vendégszerepel az Arany Színházban.

Dr Bodnár Lajos orvos hazaérkezett. Rendeléseit Vár-utca 10. alatt megkezdte.

Egy fogdába kerültek a koldus és a pénzpocsékló. A múlt napokban a debreceni államrendőrségen előállították Fekete Jánosné közműves koldussasszonyt, mert ismételten raktakapták tiltott koldulásán. Kihágás miatt indult meg ellene az eljárás és pár napra lakója maradt a rendőrségi fogdában. A koldussasszony alig töltött pár órát zárkájában, amikor nyílt a fogdaajtó és egy alaposan berugott asszonyt tuszkolt be rajta a rendőr. Az ittás állapotban lévő asszony, akit Kiss Istvánnak hívnak, a Messzena-utcán közbotrányt okozott azáltal, hogy berugott állapotban szétszórta 600 korona készpénzét. Így került azután egymás mellé Fekete Jánosné a koldus és Kiss Istvánné a pénzpocsékló.

A kalaplopás új módja. A kalaplopás eddig legdivatosabb módjai közé a kávéházi esetek tartoztak. A kalaptolvaj bemegy a kávéházba, leemel a fogásról egy szemre való kalapot és odébb áll. A kalaplopás nyári és eddig ismeretlen módját mutatta be tegnap este egy józsi tolvaj. M. Lajos timármester ugyanis egy 12 óra tájban hazafelé tartott a Bercsényi-utcán, amikor egyszerre csak egy sötét alak suhant el mellette és alig észrevehetően leemelte fejéről vadonatúj szürke kalapját. Mire a timármester a meglepetésből felocsudott, a gyorslábu tolvaj már messze járt. M. Lajos azonnal a rendőrségre ment, ahol megtette az ötletes kalaptolvaj ellen a jeljelentést.

Fodrászsegédek figyelmébe! Folyó hó 26-án, szerdán este 8 órától 10-ig heti befizetést tartunk. Kérjük a szaktársak minél nagyobb számban való megjelenését. A vezetőség.

Sütőmesterek figyelmébe! Ma délután 5 órakor összegyűlést tartunk az Ipartestületben. Tárgy: a munkások béremelése. Pontos megjelenést kérek: Schneider alelnök.

Az Elite 1923. évi kiadása megjelent s kapható Hegedűs és Sándor irod. r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

Ptasinszky Pepi, az Operaház primaballerinája ma vendégszerepel az Arany Színházban.

Füüdösapkák és füüdőcipők nagy választékban és legolcsóbban a Linoleum áruházban szereshető be. Ferenc József-ut 58. Megveháza mellett.

Aranvért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk. Weisz Mihály és Társa, ékszerészek. Püspöki-palota.

Fagyialt, jegeskávé és friss sütemények állandóan kaphatók Körös cukrászdájában, Csapó-utca 20.

Eladó egy igen szép kidolgozású használt, régi stíli díófia háloszoba. József kir. herceg-utca 38. sz.

Nyári divatharisnyák és keztük minden színben Schön Sándor keztük, kötszer és orvosi műszertára Debrecen, Piac-utca 14. Csapó-utca sarok.

Calderara és Bankmann-éle szappanok érkeztek Frank rövidáruhágyraktárába, Csapó-utca 11.

Kalapok, sapkák, uri divat árak, legszebb választék Frank Imréné, Piac 43.

Szülők figyelmébe! Előkészíték bármely középiskolai tantárgyból felvételi, javító és magánvizsgálatokra. Előadok modern nyelveket. Dékán tanár Rákóczy-u. 23.

Függönyök, matracok, diványok, hencserek, garnitúrák készen kaphatók Szántó, Zugó-utca. Telefon 11-19.

Tekintse meg Huszty András műtermét, hol fényképek legmodernebb kidolgozásban is készílnék. (Egyház-tér 3.) adandók be.

Harisnyákat, kötött blúzokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyágyára. Üzlet; Piac-utca 18.

Tükrögyártás, üvegszólás, kirakatok tükrözése. Sipkovic üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

Royal-kávéház terraszán ma és mindennap este 9-től zár óráig Serafini fővárosi szalonzenekar Jazz Band játszik teljesen új műsorral.

A módosított legújabb lakásrendelet megjelent dr Buczy Ferenc ügyvéd magyarázatával ellátva. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében és minden más könyvkereskedőnél és lapelárusítónál.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

SZERDA: *Luxemburg grófia.* (Kálmán Mancsi bucsufellépte)
CSÜTÖRTÖK: *Mi falunk.* (Egyed L. bucsufellépte)
PÉNTEK: *Színház.* (Székely Z. és Heltay bucsufellépte)

SZOMBAT: *Eva.* (Voith Ilonka vendégfellépte)
VASARNAP: *Este: Eva.* (Voith Ilonka vendégfellépte). — Délután: *Boszorkány.*
HÉTFO: *Sulamith.* (Karszemélyzet jutalomjátéka).

Színházi iroda jelentései:

Ma bucsuzik Kálmán Mancsi a Csokonai-színházban. A kedves és temperamentumos művész **Luxemburg grófiában** lép fel utoljára. Mellette a darab főszerepei Szalma, Heltay, Bródy, Szigeti, Egyed kezében vannak.

Ptasinsky Pepi, a m. kir. Operaház primaballerinája ma vendégszerepel az Arany Színházban. Erre a nagy jelentőségű kultüreseményre, amely valósággal szenzációt jelent, azzal hívjuk fel a közönség figyelmét, hogy aki csak teheti, okvetlen nézze meg. Tudása, technikája és mesés öltözékei olyan előadást nyújtanak, a melyhez hasonlóan ugyancsak ritkán van része Debreczennek. Az előadás keretében fellépnek még: Major Lonci kabaréművész, Békeffy Lajos komikus és Gabányi László, a Nemzeti-színház művésze. Az előkelő fénves est 9 órakor kezdődik. Jegyelővét egész napon át.

Madame Tallien Víg-színházmozgóban. Kizárólag felnőtteknek szerdán, esütörtökön.

SPORT.

A Diósgyőri AC. Régi ismerőse a debreceni sportközönségnek a Diósgyőri AC szimpatikus csapata. Tavaly husvétkor volt Debrecenben, a mikor is a DVSC, DMTK és DTE előtt megnyerte a „Keletmagyarországi Sporthírlap” serlegét. Azóta a DTE állandóan kereste a diósgyőri kék-sárgákkal való találkozást, míg most sikerült megállapodni velük egy barátságos mérkőzésre. A DAC a DVTK után második helyezette a miskolci bajnokságnak, ráerőit Baán Ilot és Szilágyi kapust jól ismerik Debrecenben is az eszaki válogatott csapatból. A DAC-DTE mérkőzés azért bír különös érdekességgel, mert tovább folytatódik az összehasonlítás a két kerület erőviszonya között.

Azok az ifjúsági játékosok, akik a DTE törpe csapatában óhajtának szerepelni, jelennek meg ma, szerdán délután 4 órakor a nagyerdei sporttelepen.

A DEAC játékosait kérem, hogy szerdán (i. hó 26-án) este 8 órakor az Egyetemi Kör helyiségében fontos ügyek megbeszélése végett feltétlenül teljes számban jelenjenek meg. Dr Jóna.

Válogatott atléták. A MASz. keleti kerületének elnöksége ma este tartott ülésén jelölte ki azokat az atlétákat, akik a vasárnapi válogatott atlétikai versenyen a kerület színeit képviselni fogják. A válogatás eredménye a következő: 100 méter: Balog (D. TE), Fischer (KSE); 400 méter: Fischer (KSE), Buday (Sz. Máv.); 800 méter: Vízely (DEAC), Hajcsér (Sz. Máv.); 1500 méter: Csekey (Karcagi Move), Buday (Sz. Máv.); 5000 méter: Csekey (Karcagi Move), Galambos (KSE); magasugrás: Létray (Ny. TVE), Veress (Move DSE); távolugrás: Létray (NyTVE), Szegedi (D. EAC); rudugrás: Hadházy (Move DSE), Krötzer (DGASE); súlydobás: Kirchoffer (DTE), L. Szabó (HTE); diszkoszvetés: Mácza (NyTVE), L. Szabó (HTE); gerelyvetés: Bácsi (Move DSE), Krötzer (DGASE); olimpiai staféta: Balog, Hadházy, Fischer, Vízely.

Mézet olajos magvakat, olajat, kölest es mindennemű :: mezőgazdasági :: terményeket ::
legelőnyösebben vásárol minden mennyiségben
GOLDSTEIN NÁNDOR
termény-, olaj- és gyarmatáru nagykereskedő DEBRECEN,
Arany János u. 2. Telefon 10-07.

Kézimunka anyagok, előrajzolások tervezése
legmodernebb kivitelben, iparművészek től ál-landóan kaphatók
RUBIN FARKAS
özvegyénél, Kossuth-u. 15.

ELEKTRA
elektrotechnikai vállalat
Cégtulajdonos: **GOLD SÁNDOR.**
Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjuttanyosabban készít. Debrecen,
Hatvan-utca 2. I. em.
Telefon: 895.

GÓTSCH
bank és ingatlan forgalmi irodája
Debrecen, Piac-utca 38. I. em.
Telefon 7-95. szám.
DOLLÁR lei, sokol és más idegen penzek,
Értékpapírok, ingatlanok vétele és eladása.
Tőzsdei megbízások.

Száraz tűzifa
aprítva, hasábosan ölenként és vagonátelben
Deszka és fűrészelt áruk. Darabos és oltott mész. Fedélemez. cserép, téglá, cement, gipsz, nád, beton homok azonnali szállításra beszerezhető —
Bartha fatelepon,
Ispótfly-utca 3/b. Telefon 785.

Molykärellen
nyári megóvásra mindenféle szörme- és tell ruhákat feletőség mellett beraktároznak
Köváry és Altmann
szücsök, Piac-utca 42.
Ugyanott készáruk kaphatók!

TELEFON 12-90. Kizárólag galiciái származású **TELEFON 12-90.**
petroleum, motorbenzin, autóbenzin, gyógybenzin, gep kenőolaj, hengerolaj, gépszir, motorhajtóolaj (nyersolaj) es kocsikenőcsöt
debreceni telepéről és Budapestről bármely mennyiségben a legolcsóbb gyári árban és legjobb minőségben szállít
Gold József Debrecen,
Verböczy-utca 2. (Keresk. és Iparkamara épület)
A »Gallia» Societé Anonym des Produits Petrols Paris csoportjába tartozó Magyar Olaj- és Vegyipar Részvénytársaság Budapest egyedélárusítója. — Vesz petróleumos es olajos hordókat!

SZILÁGYI LAJOS
Kézimunka és Műhímző vállalata

Debrecen, Széchenyi-utca 1.

Ruha- és fehérnemű hímzés, divatos előrajzolás, plissé és gouvre, gépjárouzés, gyöngyhímzés, gobelinfestés és készítés, mindenféle kézimunkaanyagok raktára.

Menekült órák

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat.

Rákóczi-u. 36. sz.

Bélyegeket

bélyeggyűjteményeket, levelezéseket magas áron vásárol szerdán és csütörtökön Debrecenben tartózkodó bélyegkereskedő. : : : Ajánlatokat

„Bélyeg 283“ jelzéssel zárt borítékban Bika-szálló portásához kérek. : : : Közvetítők díjaztatnak.

MEGJELENT

a mindenkinek nélkülözhetetlenül szükséges új módosított

LAKÁSRRENDELET

Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Buczy Ferenc ügyvéd, volt lakásügyi előadó. — Lakóknak, háztulajdonosoknak, bérloknak és bérbeadóknak egyaránt feltétlenül szükséges. Megbízható, kimerítő, pontos és bő tájékoztatást nyújt mindennemű lakáskérdésben

Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. szám alatt, valamint minden más könyvkereskedésben és lapelárusítóknál

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 20 korona, minden további szó 2 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

Vétel.

Veszek fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyeget, bu tort. Kaiser, Piac-u. 7.

Debreceni Zóna-bélyegeket veszek. »Bélyegthon«, Fűvész-kert-utca 14. emeleten.

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi ártan veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Föhner-szálloda épület.

Használt varrógépet és kerékpárokat magas áron veszünk. — Rosenberg és Hammer műszerészek.

Eladás.

Hálóak, ebédlők és többféle butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac 37. — (Kistemplombazár) Fenyvesnél.

Abronsvas kapható a kiadóhivatalban

Amerikai, angol, német nyelvekből husz koronájával órákat adok. József kir. herceg-utca 60.

Hálóak, ebédlők, diványok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban

Egy jó forgalmu fűszerüzlet elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban.

Liptói módra készült naponta friss turómat ajánlom minden fűszer és csemege kereskedőnek. Gottlieb Manó első debreceni villanyerőre berendezett turóüzeme Darabos-u. 20.

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Könyvelő, ki kettős könyvelésben jártas azonnali belépésre felvétetik Adorján és Mandel cégnél Piac-u. 83

Eladó

egy igen szép kidolgozású : : használt régi stíli diófa hálószoba **József kir. herceg-utca 38. sz. alatt**

5000 koronát fizetek annak, aki a központon raktárnak alkalmas száraz pincét szerez Piac-utca 30... óraszület.

Állandó

lapkihordókat és kifutókat a reggeli órákra **felvesz** a kiadóhivatal. Rokkantak előnyben részesülnek.

Elveszett hétlőn Vár utcától Csapó-utcaig egy női ernyő. Megtaláló jutalomban részesül! Burger, Hatvan-utca 70.

Gyakorlott varrónő uri házakhoz ajánkozik Varga-utca 42., III. ajtó.

Könyvelésben jártas, jó írással bíró kisasszony azonnal felvétetik. Ajánlatok személyesen nyújtandók be Frenkel Jenő sórnagy-kereskedőhöz, Arany János-utca 60.

Vegyes.

Intelligens zsidó család teljes ellátásra elfogad első, vagy második középiskolai fiúgyermeket, csakis intelligens családból, lehetőleg természetbeni fizetésért. Értekezni délután 11-től 1 óráig Cím a kiadóhivatalban.

Cseplést vállalok négy és hatos apré. Arany János-utca 37. Ehrenreich.

Hencserek, diványok, matracok készsen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését, — átdolgozását szakszerűen, olcsón készíti.

Szathmári asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rákóczi 11.

Villamos gyógyászati, orvosi műszereket javítok, készítek, veszek, eladok, cserélek. Földvári Debreceni Első Elektrotechnikai Gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168

Varga-, cser- és bükk hasáb tűzifa vagon-tételben kapható **Pollák Zsigmond-nál Debrecen, Miklós-u. 13.** Telefon: 441.

Megnyílt! Megnyílt! **BRÓDI MIKLÓS** ÉKSZERÉSZ MŰTERME művezető VÁGI ISTVÁN. Piac-utca 73. szám alatt.

Weisz Ferenc asztalosmester Margit-fürdőtelep. Bejárat a Bárczy- és Fürdő-utcán is — Margit-fürdő és István-malom közt. — TELEFON: 10-89. **Készít műbutorokat,** egyszerű butorokat. — Különleges és egyszerű zománcozott és festett butorokat. Üzlet- és irodaberendezéseket, valamint a szaktávágó mindennemű munkákat.

Darabos és oltott **MÉSZ** porland **Cement** asbestpala békebeli minőség. Karcagi cserép, kátránypapír és minden építkezési anyag legolcsóbb : : : beszerzési forrása : : : **Singer Lajos** Hatvan-utca 71. szám.

Van szerencsém a vevő közönség figyelmébe ajánlani kocsiraktáram megtekintését, melyben raktáron van — a legkényesebb izléseknek is megfelelő **új és használt kocsik** Új megrendelést és javítást bármilyen ki- vételben olcsón és pontosan eszközölök.

Jancsó Testvérek műbutor-, asztalosárúk és fakoporsó gyára TELEFON 10-35. DEBRECZEN TELEFON 10-35. Kész butorok a butorüzletben: Csapó-utca 17. sz., színházi átjáró. — Mindenféle megrendelések a gyártelepen: Bárczy-utca 3. a. vételnek fel. — Foglalkozik mindenféle famegmunkálásokkal, tömegcikkek készítésével és bármilyen butor- és épületmunka készítésével. Költségvetéssel szolgál.

Ellenőrző pénztárakat blokkal és végösszeadással megvételre keresek. Magas árt fizetek. Ajánlatok körülírással »Detail 3659« jellegű **Mosse Rudolf** hirdetőjébe Budapest, Andrássy ut 2. kéretnek.

Neuländer kocsigyár Erzsébet-utca 28. Telefon-szám: 11-47.

Aranyért, ezüstért, brilliáns ékszerekért a legmagasabb budapesti napi árat fizetek **POLLÁK ékszerész** Piac-utca 79. sz.

Hirdetmény. Nyirbátor község előjárósága a község tulajdonát képező vendéglő, vágóhid és iskolák javítási, — illetve átalakítási munkálataira (kőműves, ács, asztalos, festő) nyilvános szóbeli versenytárgyalást tart 1922. július 30-án, d. u. 3 órakor Nyirbátor község-házánál. Árverési feltételek és a költségvetések Nyirbátor község-házánál a pénztárban megtekinthetők a hivatalos órák alatt. Nyirbátor, 1922. évi július hó 24-én. **Berózi,** jegyző. **Papp,** főbíró.